CRONICĂ ȘTIINȚIFICĂ

În cursul anului 1964, membrii catedrelor de istorie de la Facultatea de istorie-filozofie au desfășurat o bogată activitate. Unele din rezultatele obținute pe tărîmul muncii științifice sînt concretizate, între altele, și în comunicările prezentate la sesiunea științifică a cadrelor didactice care s-a desfășurat între 30 oct. și 1 nov. 1964. Ședințele pe secții au avut loc în zilele de 31 oct. și 1 nov. În cadrul secției de istorie au fost prezentate 18 comunicări.

La istoria veche au fost prezentate 4 comunicări:

— Prof. M. Petrescu-Dîmbovița, *Date noi cu privire la evoluția culturii Cucuteni.* Autorul, bazîndu-se pe noile rezultate ale săpăturilor arheologice de la Cucuteni-Băiceni, încearcă o clasificare mai amănunțită a fazelor culturii Cucuteni.

— Lector Dinu Marin, *Contribuții la cunoașterea fazei A—B a culturii Cucuteni.* Pe baza cercetărilor întreprinse în ultimii ani în așezările Cucuteni A—B, de la Traian, Corlăteni și Cucuteni-Dîmbul-Morii de pe teritoriul Moldovei, autorul încearcă o nouă periodizare a acestei faze.

— Conf. Nicolae Gostar, *Cultura dacică pe teritoriul Moldovei.* Se analizează rezultatul ultimelor cercetări privind geneza culturii dacice în Moldova, dezvoltarea și originalitatea ei, precum și durata acestei culturi.

— Prep. László Attila, *Considerații asupra cronologiei mormintelor cu ocru din Ungaria.* Bazîndu-se pe materialul provenit din Europa de est și în special din România, se discută unele aspecte ale poziției cronologice și ale periodizării mormintelor cu ocru din Ungaria.

La istoria medie au fost prezentate trei comunicări:

— Conf. C. Cihodaru, *Juzii, cnejii și vatamanii din Moldova în prima jumătate a sec. al XV-lea.* Pe baza materialului documentar, autorul ajunge la concluzia că juzii, cnejii și vatamanii din Moldova au fost numai conducători ai obștilor țărănești. Sînt respinse tezele care prezintă pe cneji ca proprietari de sate. În urma cartografierii mențiunilor documentare, autorul constată că juzii, cnejii și vatamanii din Moldova, au fost originar și agenți de colonizare.

— Prep. I. Toderașcu, *Contribuții la cunoașterea proprietății orășenești în Moldova în sec. XV—XVIII.* Autorul analizează modul de folosire a locului din preajma orașelor și drepturile de care dispuneau asupra acestui teren, numit în documente „hotarul" orașelor.

— Asist. Camelia Manolache, *Renașterea și istoriografia postbelică.* Sînt prezentate cîteva lucrări cu caracter general din istoriografia burgheză contemporană privind Renașterea.

La istoria modernă au fost prezentate următoarele comunicări:

— Conf. V. Popovici, *Ideea de unitate revoluționară și națională la 1848 în Principatele Române.* Autorul, studiind programele revoluțiilor de la 1848, ca și alte mărturii documentare, ajunge la interesante concluzii în legătură cu ideea de unitate revoluționară și națională la 1848 în Principatele Române.

— Lector Gh. Platon, *Contribuții la cunoașterea frămîntărilor social-culturale din Moldova, anterioare anului revoluționar 1848 („Asociația filantropică").* Pe baza unor materiale noi, de arhivă, autorul prezintă unele date privind o asociație cu

caracter secret denumită „Asociaţia filantropică" descoperită la Iaşi în 1841. Informaţiile incluse în comunicare completează pe cele deja cunoscute referitoare la mişcările social-politice care au prefaţat anul revoluţionar 1848 în Moldova.

— Asist. Rusu Dumitru, *Unele probleme privind dezvoltarea urbanistică a oraşului Iaşi în sec. al XIX-lea*. Autorul prezintă principalele înfăptuiri în privinţa alimentării cu apă a oraşului Iaşi în cursul sec. al XIX-lea.

— Asist. Rusu Dumitru, *Aspecte privind procesul formării pieţii interne în perioada regulamentară* (1832—1858). Autorul analizează creşterea schimbului prin intermediul iarmaroacelor, evoluţia numerică şi calitativă a iarmaroacelor pînă în anul Unirii Principatelor.

— Şef cabinet Russu Vasile, *Unele probleme de politică internă reflectate în programele partidelor burghezo-moşiereşti de la sfîrşitul sec. al XIX-lea*. Studiind programele politice, autorul aduce unele contribuţii la cunoaşterea poziţiei partidelor burghezo-moşiereşti faţă de principalele probleme de politică internă.

— Conf. D. Berlescu, *Date noi cu privire la politica externă a Austro-Ungariei în timpul crizei orientale din 1875—1878*. După o scurtă prezentare critică a principalelor studii referitoare la criza orientală din 1875—1878, publicate în perioada dintre cele două războaie mondiale, autorul, insistînd asupra materialelor documentare extrase din Arhivele vieneze ca şi din Arhiva Ministerului de Externe a României, subliniază datele noi care permit o înţelegere mai largă a evenimentelor care au precedat izbucnirea războiului din 1877—1878. De asemenea, materialele aduse în discuţie ajută la înţelegerea principalelor hotărîri luate de Congresul de la Berlin.

— Asist. V. Cristian, *Voltaire şi problema colonială*. Autorul se opreşte asupra ideilor lui Voltaire în legătură cu acest fenomen, analizîndu-le în funcţie de epoca în care a trăit filozoful francez.

— Asist. V. Cristian, *Aspecte puţin studiate ale ideologiei babuviste*. Sînt analizate anumite probleme încă neelucidate: problema războiului şi a păcii, rolul familiei şi al femeii în societatea babuvistă, concepţiile religioase ale egalilor.

La istoria contemporană au fost prezentate două comunicări:

— Conf. Janeta Benditer, lector Em. Bold, *România şi problema reparaţiilor*. Pe baza unui material edit şi inedit, autorii aduc o contribuţie însemnată la cunoaşterea acestui interesant aspect al politicii externe a României în perioada stabilizării relative a capitalismului.

— Asist. Ilie Seftiuc, *România şi problema strîmtorilor după primul război mondial*. Bazat pe un bogat material documentar inedit, autorul arată că România a luptat, deşi fără succes, pentru stabilirea unui regim de adevărată libertate la strîmtori, avînd în vedere, înainte de toate, interesele sale de ordin economic.

La sesiune au participat cu o comunicare şi cadre didactice de la Institutul pedagogic din Galaţi:

— Lector I. Brezeanu, conf. C. Marinescu, *Greva docherilor brăileni din anul 1913*. Folosind un bogat material inedit, autorii contribuie la cunoaşterea uneia dincele mai mari greve din anii premergători primului război mondial.

Comunicările au fost urmate de discuţii.

CĂLĂTORII DE STUDII

Între 9 şi 18 septembrie 1964, prof. M. Petrescu-Dîmbovita împreună cu prof. I. Nestor, membru corespondent al Academiei R.S.R. şi Maria Comşa şef de sector la Institutul de arheologie al Academiei R.S.R., s-a deplasat în Spania, pentru a asista la reuniunea Consiliului permanent al Uniunii Internaţionale de ştiinţe preistorice şi protoistorice, care a avut loc la Facultatea de litere şi filozofie din Saragosa, între 11 şi 14 sept. Cu acest prilej, membrii delegaţiei române, în afara participării la şedinţele de lucru, au vizitat picturile rupestre levantine de la Albarracin, oppidum-ul hallstattian de la Caspe de Mouleon şi oppidum-ul ibero-roman de la Azaila.

Între 4 şi 13 octombrie 1964, prof. M. Petrescu-Dîmbovita a efectuat o călătorie de studii în R. P. Polonă, ca invitat al Institutului de Istoria Culturii Materiale din Varşovia, de sub conducerea prof. Dr. Witold Hensel. Cu această ocazie a vizi-